

התענוג בגלוי שמלוכש ג"כ בהתלבושות בענינים גשמיים כ"א לע"ל יתגלה מתוך הלוכשים וע"ז נאמר וראנה בבחי' ראי' ממש כמ"ש ולא יכנף עוד כו' והיו ענין ראות כו':

ועפ"ז יובן המדרש (בפ' בראשית פ' כ"ז) ע"פ ויתעצב אל לבו אמר רבי ברכיה משל למלך שבנה פלטין ע"י אדריכל ראה אותה ולא ערבה לו על מי יש לו להתכעס לא על אדריכל כך ויתעצב אל לבו עכ"ל. כי ממש"ל בענין וביום שמחת לבו זה בנין בהמ"ק שמדת מלכותו ית' נקראת לב שממנו נמשך החיות לכל האברים ואח"כ חוזרים הדמים מכל האברים אל הלב כך בחי' מלכותך הוא מכ"ע שממנה נמשך השפעת החיות לבי"ע והוא בחי' ממכ"ע ואח"כ עולה האתעדל"ת מבי"ע לבחי' מלכות ואתעדל"ת זו הוא מ"ש ואהבת את הוי"ה אלקיך בכל לבבך כו' ולכן בנין בהמ"ק שבו מקריבים הקרבנות שהוא ענין העלאת מ"ן מבידור ק"נ ונפש הבהמית נק' שמחת לבו שהשמחה היא פתיחת הלב שע"ז המ"ן נמשך מ"ד מבחי' סוכ"ע בממכ"ע. ולכן ההפוך מזה היה בדור המבול שהיו מכעיסין ובאין. ה"ז עדי"מ כמו שיש ח"ו קלקול בהאברים המונע סיבוב והילוך הדם מהלב אל האברים ומהאברים אל הלב כו' וע"ז לא נמשך ג"כ מהמוח בהלב ונפסק הקשר כו'. וכך הוא ענין ויתעצב אל לבו שלא נמשך האור בגילוי מבחי' סוכ"ע אל בחי' ממכ"ע הוא בחי' מלכות כו'. ולכן בפ' נח אחר שהקריב קרבן וכתב וירח ה' את ריח הניחוח כתי' ויאמר ה' אל לבו כו' והוא ע"ד מעין שנקרא בנין בהמ"ק מקום הקרבנות שמחת לבו כנ"ל:

הלב נק' שמחת לבו משא"כ בגלות נק' חולת אהבה שאין הסיבוב והילוך רוח החיים מהלב אל האברים כדבעי וע"כ אומרת סמכוני כו' ע"י התורה שנק' רפואה כנ"ל. והנה התענוג והשמחה לכאורה ענין א' הם אבל באמת ב' ענינים המה כי עדי"מ עשיר שיש לו מטמון כסף וזהב באוצרו הוא שמח וטוב לב אעפ"י שאינו רואה אותו וגם אעפ"י שהמטמון רחוק ממנו כמה מאות פרסאות. אך להיותו יודע שישנם בשלימות בודאי אעפ"י שמכוסה ונעלם הוא מעיניו עתה ישמח לבו מאד וזהו ענין ומהות השמחה שיכול להיות על הטוב אף כשהוא נעלם ומכוסה מעיניו. אבל ענין התענוג והשעשועים אינו אלא דוקא כשרואה הדבר שמתענג ממנו בעיניו ממש כמו שעשוע האב עם בנו הוא דוקא כשרואהו בעיניו משא"כ מרחוק אינו שייך תענוג רק שמחה ולכן מברכין ברכת הראיה כשרואה אדם החביב לו כו'. והנמשל יובן בענין שמחה של מצוה דהנה טעמי תורה לא נתגלו עתה שאין עתה הגילוי רק שכך רצונו ית'. ולע"ל יתגלו טעמי תורה בבחי' ענג עליון שיש בכל מצוה אמנם גם עתה ידוע לנו שמלוכש ונמשך בהמצוה מבחי' תענוג העליון רק שאין מהותו מושג ולכן יכול להיות מזה בחי' שמחה גדולה וכמ"ש בשמחה ובטוב לבב מרוב כל. כמו שהעשיר שמח מהמטמון אף שאינו רואהו בעיניו כו'. אך לע"ל יתגלה מהות התענוג העליון וזהו ישקני מנשיקות פיהו. ולכן בהמ"ק נק' שמחת לבו שהיה האור ג"כ מוסתר בארון וכפורת כו'. וכן תפלה באהורי"ר הוא ג"כ רק השגת המציאות ולא המהות. אך ביום חתונתו זו מתן תורה נמשך בחי' תענוג אלא שמ"מ עכשיו אין

פרשת נח

ונתקלקלה מאד והיה נצרך לטהרה ולזאת בא המבול דוקא שהוא בחי' מים בכדי לטהר את הטמאים שהוא כדוגמת המקוה מ' סאה שהיא מטהרת את הטמא כמו כן היה המבול בא בכדי לטהר את כל הארץ וכמ"ש (יחזקאל ל) וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם כו' ולזאת נקראים מי נח שנעשה מזה נייחא דרוחא כו'. והנה שעבוד הפרנסה נק' ג"כ מי נח וכמארז"ל שבתר לו אברהם אבינו שעבוד נגד גיהנם. שכמו שאי אפשר להנשמה לבא בג"ע ליהנות מזיו השכינה עד שתד קודם לכן בגיהנם וכמו שאמרו גבי אחר מוטב דלידיינ' וליתי לעלמא דאתי וגם לטבול בנהר דינור כמ"ש במ"א. כמ"כ ע"י שעבוד יכולים לעלו' למעלה מעלה למדרגה היותר גבוה. והנה שעבוד אין הפי' מה שיש עלינו עתה מלך ושנוטל מאתנו מס שגם בזמן בהמ"ק היה עלינו מלך ישראל והמס היה ביותר כידוע שחלק עשירי הוצרך כ"א ליתן. אלא הכוונה היא שבזמן שבהמ"ק היה קיים היה נמשך ברכה והשפע' עצומה עד שא"י היתה ארץ זבת חלב ודבש כו' שלא ע"פ הטבע כלל כמ"ש בגמ' סוף מסכת כתובות ולא היה כלל דאגות וטרדת הפרנסה. ועתה יש לכאור"א יגיעות וטרדת הפרנסה לעסוק בעניני עוה"ז הגשמי והוא בחי' מים רבים הנ"ל שנק' מי נח שהוא בחי' נייחא דרוחא לפי שע"י בחי' מים רבים הנ"ל מתעלית הנשמה למדרגה היותר גבוה מקודם התלבושותה כו' שהיתה רק נהנית מזיו השכינה כו' וכמארז"ל יפה שעה אחת בתשובה ומע"ט בעוה"ז מכל חיי העוה"ב לפי שהוא בחי' יתרון האור מתוך החושך דוקא שהוא בחינת אתכפייא ט"א ואתהפכא חשוכא כו' שכשעוסק כל היום בענינים גשמיים בטרדת הפרנסה שהם הנק' חשך ומתבונן אח"כ בתפלה איך שאין לך עשב

מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה ונהרות לא ישטפוה אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו לו. הנה מים רבים הם כל טרדות הפרנסה והמחשבות שבעניני עוה"ז כו' ועכ"ז לא יוכלו לכבות את האהבה שהוא בחי' האהבה המוסתרת שיש בכל נפש מישראל בטבע מבחי' נפש האלקי' שטבעה לעלות וליכלל תמיד למעלה כשלהבת העולה מאליה כמ"ש לעיל מיניה רשפיה רשפי אש שלהבת יה שהוא בחי' שלהבת הבאה מלמעלה שהיא הנפש האלקית שקודם התלבושותה בגוף הגשמי היתה נהנית מזיו השכינה והיתה מיוחדת בתכלית היחוד בא"ס ב"ה. ולזאת גם אחר התלבושותה בגוף הגשמי לעסוק בענינים גשמיים שהן הנקראים מים רבים עכ"ז לא יוכלו לכבותה מלהיות תמיד בבחי' אהבה ותשוקה נפלאה לעלות וליכלל למעלה ואדרבה ע"י התלבושותה במים רבים הנ"ל יכולה להגיע למדרגה היותר גבוה מקודם שירדה לעוה"ז כאשר יתבאר: **והנה** בחי' מים רבים הנ"ל נק' מי נח וכמ"ש (שע"י נז) אשר נשבעתי מעבור מי נח עוד על הארץ כן נשבעתי מקצף עליך ומגער בך (ע"ז בספר עיר גבורים) כי הנה נח הוא נייחא דרוחא שהוא בחינת שכיתה כאדם השובת ממלאכתו. וכמ"ש וישבת ביום השביעי ותרגומו ונח ביומא שביעא כו'. ומ"ש נח נח ב"פ הם נייחא דעילאי ונייחא דתתאי שהוא בחי' שבת תתאה ושבת עילאה שיהיה לעתיד שנק' יום שכולו שבת משא"כ שבת תתאה אינו כולו שבת כאשר יתבאר. כי הנה לכאורה אינו מובן ענין המבול שאם היה רק להעביר ולשחת האנשים החוטאים למה הוצרך לבחי' רעש גדול כזה הלא ברגע א' היה ביכול' ה' להעבירם אף בלא המבול. אך באמת היה המבול בא לטהר את הארץ שנאמר כי מלאה הארץ חמס

שריה כו', נדפס: המוסתרת', ובהערת כ"ק אדמו"ר שליט"א שכנצל: המוסתרת'.